

# bremañ

## DAZONT

**DAZONT**

**Kentañ  
sindikad  
studlerien  
Breizh !**

## NON AU RY



**ENDRO**

**danvez-  
tarzh  
war aodoù  
Breizh**

**DIWAN**

**gouel  
skoazell  
d'ar skolioù  
brezhonek**

**SKINWEL**

**300 den  
en Oriant**

**TEULIAD AR MIZ**

**an Emsav  
Amerindian  
war hent  
an  
unvaniezh**

Lizher T.A.B.  
Ti ar Brezhoneg  
keleier Bretoned Pariz -

## Kempenn an "Ti".

Wa raoz ez an an traou : kazi peurwetaet eo moger ar foñs ; peurwernist eo ar c'hoad-lombri bet lakaet warlenn gant L. Abgrall. Hepdale e vo kroget da fardañ juntou pri-raz e mogerioù ar c'hav, da lakaat koad-lambris tro-dro d'an daol-evañ ha da choleïñ al leur (gant maen-glas Mael-Kararez, marteze). Kroget e vo iveau, war ar memes tro, gant al labour a zo d'ober en div sal ar rez an douar : kempenn ar gegin hag an talbenn, addresañ an nor-dal evit mi vo aet e-barzh drezi ha ne vo ket ken dre an trepas.

Aner lavarout ez eus klas kwar tud a-youl vat evit kas da benn al labour. Seul vuioch'a a dud o sikour, seul vuanoch'e vo echu al labour.

**Ur responterez nevez** (niv : 43 64 90 20) 'vo e servij e T.A.B. e kerzh miz Genver 1994 : n'eo ket graet ar mekanik-se evit enrollañ ho pellgomzadennoù, met evit rein deoc'h titourou hir ha klok (adneveset ur wech ar mare) diwar-benn oberiantouz an ti.

E servij emañ bepred ar responterez-enrolleuz (niv : 43 64 63 33). Enrollet e vo ho kalvadennou evit pezh sell T.A.B. ha K.B.D.P.

## KAPES

Ur stourmad "benn krouiñ ur post K.A.P.E.S. brezhoneg e Bro-Bariz a vo roet lais dezhañ 'benn nebeut gant K.B.D.P. ; o vezanñ ma vo gant unan eus ar gelennnerien kement a zo rekis evit tremen ar genstrivadeg-diabarzh 'benn bloaz.

## Bugale

An 'zo iveau da zigeriñ kentelioù evit ar vugale e Bro-Bariz, dindan stumm "skol ar Merc'h". Degemeret hon eus dija goulennoù a-berzh kerent. Evit kavout trawalc'h a vugale e ret dimp ledanaat hon enklaskou.

Mat a veze iveau kavout unan ben-nak (pe meur a hin) hag in defe c'hoant ober war-dro ar vugale hag a veze barrek d'hen ober, termeniñ peseurt stumm reñi d'ar

c'hetelloù, dastum danvez-kelenn hag en em soñjal war an doare gwellañ da gas ar raktres da benn vat.

**Raktresou all Ti ar Brezhoneg**  
Klastek 'vo ac'h'an da viz Mezheven :

- pediñ ur strollad c'hoariva da zont da Bariz.
- reñ lais da oberiantouz nevez : kanan, keginiañ ha mougeowriezh (speleologiezh ma kavit gwellc'h)
- degermer diskouezhadegou er sal vihan kerkent ha ma vo bet kempennet.
- adkregñ gant ar ergerzhadennoù (pe gentoch' baledennou war droad) adalek miz Ebreizh.

**Chadenn ar Vro**  
Da skipailh v'Bremañ, e-hetan ur bloavezhi leun a ijin hag a nerzh-kalon.

Fellou a ra din embann pegeñ laouen on bet o sellot ouzh film Pierrick Guinard war FR3, skignet da sulvezh gentañ ar bloavezhi 1994.

Ur film savet mat, c'hoariet gant aktourien a-zoare, brezhoneg yalc'h ha bet evit dieffennañ soñjou, war un dro skañh ha don, setu un oberrenn a-zoare evit tud a-vremañ. Trugarez a laran da skipailh ar film "Dispari" eta.

A-benn ar fin, gant oberennou 'mod-se, e c'hello ar Vretonez sevel o fenn ha bezañ lorches gant o sevenadur.

Gant va gwellañ soñjou

Mari Madeg  
(Sant-Tonan)

## Kañv

D'ar 17 a viz Genver eo marvet Maoris Manach en oad a 73 vloaz e Deiliginis, e-kichen Dulenn. Genidik e oa eus Gwened. Ezel eus ar Bezen Perrot. Goude ar brezel e kavas repu en Iwerzhon hag e timezas gant ur plach' eus ar vro. E-pad un toullad bloavezhiou e kavas labour keleñner en ur skol brevez e Brest. Dont a rae mat ar brezhoneg gantañ. Un den seder, troet d'ar mousfest, ur Breizhad a galon !

## POST ARBENNOUR

Emañ embannadurioù An Here o klast ar arbennour, a ouife un tammoù brezhoneg, evit labourat ganto er Releg-Kerhuon. Ar re a veze dedennet a rank skrivañ pe bellgomz, ar c'hetanñ ar gwellañ da : An Here, straed Gay-Lussac, 29480. Ar Releg-Kerhuon, pg. 98.28.10.37.

Bevañ e brezhoneg  
liseidi ha studierien

Deus al Lun 25 a viz Ebreizh, e ti-degermer Balaneg e Sant Alar, da 10 eur vintin d'ar Sadorn 30 a viz Ebreizh.

Savet eo ar staj-mañ evit tud yaouank a oar a-walc'h a vrezhogen evit bevañ e brezhoneg hag o deus c'hoant treamen un tammoù amzer asambles. Aozet eo gant An Oaled hag an USBI-DAZONT.

Diouzh ar mintin e vo labouret a strolladou bihan dindan renerez Mikael Madeg da Kristian Brisson. Goude merenn e kemero ar stajdi penn an hent evit sevenien labourennoù choazh ganto, dreist holl war-dro "ar vicher" gazetenner (enrollañ tud, kemer poltredou, filmañ, da larouz eñ ober ul labour enklask, framman anezhañ evit gellout kinnig anezhañ da dud all da c'houde en ur implijout a beur seurt teknikou met iveau traou all (pourennadennoù da anavezout ar vro, dañsou, kanaouennou...).

Tro o do iveau da gejañ gant tud a vicher (radio, tele...) a gaozeo dezhio diwar-benn o micher.

Diouzh an noz e vo c'hoariou astroll, beilhaedegou.

Ober a rajo ar strollad war-dro ar vuhez pêmedziek : aozañ boued, skaotañ a listri ha all. Dre-se priz resis ar staj a vo gouezet da vat er fin, pa vo echu an dispignou.

Priz ar staj : 400 lur Niver a blasou : 20 Enskrivadurioù d'An Oaled evit an 18/4/94

da lakaat an anv skrivañ da c'houleñ ur fichezenn enskrivañ da An Oaled - 29870 - Treglonou ■

DAZONT  
AR C'HENTAÑ SINDIKAD STUDIERIEN E BREIZH

E Miz Genver e oa bet dilennadegou e-touez studierien Breizh. E Skol-veur Breizh-Uhel (Roazhon II), evit dibab dileuridi ar studierien er C'huzul Merañ hag e Kuzul ar Studioù ha Buhez ar Studierien. Hag e holl skolioù-meur Breizh (Naoned, Roazhon ha Brest), evit dilenn studierien e kuzulmerañ ar c'h-CROUS (kreizenn ranrnvo an obererezhiou skolverteiek, a ra war-dro pretiou ha lojeizoù studierien).



E Skol-Veur Breizh-Uhel eo aet ar maouer gant Dazont-Unvaniezh Studierien Breizh, he deus tapet muioch'a v'ouezhiou hag a sezioù eget al listennadou all oñ em ginnig. E 1992 e oa bet dilennet 3 studier eus Dazont er C'huzul Merañ, hag 3 all e Kuzul ar Studioù ha Buhez ar Studierien. Ar bloaz-mañ ez eus bet dilennet 5 dileuriad eus Dazont er C'huzul Merañ ha 6 e Kuzul ar Studioù. Setu amañ disoc'hou ar sindikadou all : evit ar C'huzul Merañ, 3 sez gant UNEF-ID, 2 sez gant UNEF hag 1 gant UNI ; evit Kuzul ar Studioù ha Buhez ar Studierien, 3 sez gant UNEF-ID, 2 sez gant UNEF, hag 1 gant UNI. E Skol-Veur Breizh-Uhel eo Dazont-U.S.B. ar sindikad studierien kreñvañ.

Evit kuzulmerañ ar c'h-CROUS e oa tud en anv Dazont en holl skolioù-meur Breizh : e Brest

hag e Naoned e oa ar wech kentan dezhio mont war ar renk.

Setu amañ da heul war un daolenn an disoc'hou.

"Corpo" a vez graet eus ar chorfundadoù "a zifenn lazou ur skol-veur". N'int ket sindikadou ha ne zifennont ket buhez ar studierien war holl dachennou ar vuhez, evel ma ra Dazont (Unvaniezh Stu-dierien Breizh pe Environnement Bretagne Démocra-

cratie) pe ar sindikadou gall (UNEF, h.a.).

Deuet eo Dazont, en un nebeut bloavezhiou da vezan ar c'hen-tañ sindikad studierien e Breizh !

I. K.

Listenn	Roazhon	Brest	Naoned	Breizh	%	Seziou
DAZONT	733	227	234	1194	23%	3
UNEF-ID	429	265	272	966	18,5%	3
UNEF	227		204	431	8,25%	1
CELF		63		63	1,2%	0
"Corpo" Roazhon	281			281	5,4%	1
"Corpo" Brest		946		946	18%	1
"Corpo" Naoned			781	781	15%	2
UNI	184	100	105	389	7,45%	0
Renouv. Etud.		31	61	92	1,75%	0
Mouv. Edut.			78	78	1,5%	0
En holl	1854	1632	1735	5221	100%	11

## DIWALLIT WAR AN AODOU ! BISKOAZH KEMENT A SAOTRADURIOU



**Gwelet zo bet er goañv a bep seurt danvezioù dañjerus oc'h erruout war an aodou. Ral a wech, eme an dud a vicher, e oa degouezhet kement a lastez din-dan ken nebeut a amzer. Petra a vez graet evit stourm a-enep ar saotradur-añ ?**

### A bep seurt lastez...

An darvoud a zo bet brudet ar muañ eo hini an tarzheriou. Evel ur seurt romant-kazettenn eo bet, kroget d'an 18 a viz Kerzu. Abaoe an deiz-se e vez embannet bempedz pe tarzher a vez bet adkavet, he pelc'h. Difennet eo bet ouzh an dud mont war an aod. E-pad 12 devezezh e oa bet berzet ar traezhennou en Aodoù-an-Arvor, e-pad ouzhpenn ur miz war aodou kreisteiz Breizh. Ul lestr marchadourez eus Chipr en doa kemennet e mis Gwengolo en doa kollet ur chonteneriad tarzheriou e-pad ur goventenn, met n'eo ket eo en tarzheriou-se a vez das-tumet bremañ...

Daoust ma'z eus bet strafullhet ur bern tud gant un istor-se (koulouz evit abegou hiniennel ha micher), ne laka ket da zisognaj ar saotraduriou sponstu pe souezhus all a zo en em ledet war aodou Europa. Menegomp "lanv" ar sac'hadoù louzou-lazh-amprevanned kontammus bet kroget war aodou ar c'hotentin ha kaset

betek an Izelvroioù, hag iveau "lanv" ar boestadou laezh saoret o-unan gant eoul-maen, tro-dro da Giberen ha dñ Rewiz.

### Disklériadiennou ar strolladou

Greomp buan-ha-buan ur seurt reabl diechu eus ar chinnigou a zo bet graet a-hed ar miz paseet. E fin miz Kerzu e kinning ar Re C'has e chouennef holl vaered Breizh digant gouarnamant Bro-C'hall veve krevaet lezennoù surentez ar merdeñ. Mennozh ar Re C'has eo krouiñ ur servij isplisial da ziwall an aodou, ha ledanaat ar vandenn-vor tost d'an aod berzet d'al listri bras da dremen drezi.

Diouzhtu e sav a-du U.D.B. gant ar chinnigou-se.

Strolladou nevez, evel "Mor glaz" (sic) e Bro-Gerne, a zo krouet evit sachaf gwelloc'h evezh ar pen-nou-bras.

E derouz miz Genver e ped Bernard Bosson, ministr an Treuzdougen, e genseurte eus Breizh-Veur, Belzik, Izelvroioù hag Alaman da-

zont da Bariz evit labourat asambles.

Ministr Arc'hant a laka Servij ar Maltouerezh da zougen klemm, dre ma n'eus ket gwir da zegas n'eus forzh penaos danvez-tarzh er vro. Martez e sikouro da zizo-leñ diwar peseurt lestr e oa kouezhet ar chonteneriad tarzheriou...

E kreiz miz Genver e kas ar Re C'has hag U.D.B. ur mennad a-grevet da Parlament Europa. "Broloù ar Wareg Atlante" a gas da soñj o doa ijinet tri bloaz "zo ur programm e anv "Arcantel" a ginnig doareoù plesurek da eve-shaat gwelloc'h ar merdeadennoù tost d'an aodou. Skriñv a ra Olivier Guichard da vinistred an Treuzdougen hag an Endro e veze poent martez sikour "Arcantel"...

Diouzhtu du e chouenn ar strol-lad "Arc-en-Ciel" ouzh Parlament Europa aozañ buan un diviz diwar-benn ar surentez war-vor.

Klevet eo bet mouezh strolladou ar rannvroelourien hag an ekologourien : d'an 21 a viz Genver e all Parlament Europa da vinistred an Treuzdougen da blediñ buan gall ar gudenn...

Sachañ evezh ar gouarnamant gall en deus graet Kuzul Rannvro Breizh un nebeud devezhioù goude.

### Ur gammed nevez war-zu ar surentez 7

D'ar 26 a viz Genver ez eo en em votet e Pariz ministred an Treuzdougen eus Bro-C'hall, Belzik, Izelvroioù, Alamagn ha Breizh-Veur, ha kemeret o deus divizioù a vo tu da lakaat e plesur e Mor Breizh ha Mor an Hanternoaz : krevaet vo krontroll ar listri er porzhioù, hag embannet e vo an disoc'h.

En em vodañ a ray Aozadur Etrevoadel ar Mor e mis Mae.

Difenn a ray ar 5 ministr ar poentou-mañ o tennañ d'ar c'has marc'hadourezh : ma vo ret d'al listri embann emaint o vont da dremen dre Mor Breizh ha Mor an Hanternoaz ; ma vo graet dre ret ha n'eo ket diouz ar ch'hoant hepken hervez an doareoù aliet gant A.E.M. evit stagañ ar chonteneriou.

### Hag ar voraerien ?

N'o deus ket c'hoant bezañ lesanvet "saotrierien ar mor". Pezh a zo, n'int mestr na war ar mor, anat eo, na war ar c'henwerzh etrevroadel. N'eo ket int a chou-lenn e veze krennet an akipajou. Ar "Sherbro", da skouer, al lestr en deus kollet louzou-lazh-amprevaned, a zo bet savet evit implij 27 den war vourzh. Niverus a-walc'h e oa neuze ar vartoloded evit teur el sell ouch an doare ma veze karget ar chonteneriou. En deiz-a-hiziv n'eus nemet 17 den o labourat war ar "Sherbro" ha n'oevez ket amzer da wiriañ penaos e vez karget pep tra a-raok kuita ar porzh... Ar voraerien eo ar e-renta o risklañ o buhez pa c'hoarvez tra pa war al lestr m'emañt war e vourzh !

### En amzer da zont

Da grediñ a zo ne c'hell mont seurt saotradur nemet war washaat, dre ma teu reolennoù ar c'henwerzh etrevroadel da vezañ kaletoc'h-kaletañ. Erbedoù Aozadur Etrevoadel ar Mor ne vezont ket doujet gant an holl vroioù, pell a se. Met ma teu Stadoù Europa a-benn d'en em glevet war gudennou surentez ar merdeñ, evel m'o deus kroget d'ober d'ar 26 a viz Genver e Pariz, e c'heller kauft spi e sachint, a-drugarez d'o fouez ekonomikel, ar broioù all d'o heul.

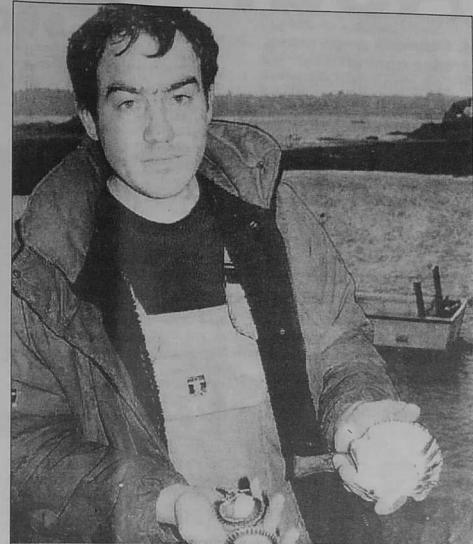
Hir e vo. Buano'hik ez afe moarvat ma tiskouezempoll hell oz emp chalet gant ar gudenn. ■

Silvi Donnart

### Trebeurden

**2,5 Mi evit ar porzh**  
Emañ departamant Aodoù an Arvor o paouez prometfi reñi 2,5 milion a luriou evit skoazellañ kumun Trebeurden da zercheñ gant savidigezh ar porzh-mor nevez. En eñeb e vo ret da Camponen-Bernard, penngevredigezh SPPT (Kevredigezh evit Porzh Dudi Trebeurden) tremen hep klemm ouch ar gumun. Setu ma skrifavo bech ar gumun a oa a 10 milion a luriou. Abaoe m'eo deuet Pierre Jagoret (P.S.) e penn an ti-Kêr e Trebeurden, ez a, didrouz, an doser war-raok.

## EKONOMIEZH KREGIN ADARRE



Yannig Hemeury, Prezidant Kuzul peskerezh Lannuon-Pempoull o tiskouez an diforc'h spallan etre Kegin St-Jacques ha petonk Bro Canada.

Prederier bras eo ar greginaerien gant amzer da zont o micher, hag ouzh-penn kregina a reont.

Klasket o deus da gentañ un doare da ginnig o marc'hadourezh da vezan plijusoc'h evit pratikou ar stalou. Setu perak e cheller kavout e stalou Aodoù-an-Arvor bouedennou fresk kegin Sant-Jakez e-barzh boestou plastik, ha zoken renket gant boued all war beradennoù. Un tao esae eo, met dre ma'z eo degemeret mat, e vo kendalc'het evel-se marzeze. Diouz un tu all, ez eñ anat d'an holl e teu re a gegin war ar marchad. Dre wall ar besketaerien a vicher un tammiq, dre wall ar vigrerieñ ives... Kinnig a neuze kreginaerien Bro-Ouelou ur c'hotra d're zen, Aozadur ar Broderien "Cooparmor" ur c'hotra a 700 kg dre vag. Emichañs e vo cheñchet reolennoù ar ch'regina...

Met ur gudenn nevez a sav gant ar greginaerien. E mil Meurzh 93 e oant deuet a-benn da c'hounit ne veze anvet "kegin Sant-Jakez" nemet ... ar ch'regina Sant-Jakez.

Met setu ma voo emebannet, d'ar 25 a viz Genver, e vo aotret adarre Bro-Ganada da werzhañ boued petonk dindan anv "boued Sant-Jakez". En em savet eo diouzhtu ar greginaerien a-unan, ha d'ar Gwener 4 a viz Ch'wevrer, e-keit ma vo E. Balladur e Roazhon, e stankint porzh al Legé e Sant-Brieg. Taolou all a vo graet ives, hervez ar mod ma vint selacouet pe get gant ar gouarnamant a zo oc'h ober goap anezh...

Silvi Donnart



## BUHEZ SKOLIOU DIWAN



Bugale Skol Diwan Pempoull en Ensellerez Akademiezh

### UR SKOL NEVEZ E KEMPER

E Kemper ez eus bremã savaduriou nevez gant ar skol Diwan. E-pad ehanou-skol Nedeleg e vœ dilojet gant ar skolaerien ha tud ar vugale. Pevarzek vloaz zo e vor krouet skol Diwan Kemper, e 1977, gant 6 bugel d'ar chouzse. Abaoe 1982 e oa ar skol straed Paul Broissi, e-barzh lochennoù koad a zeus buan da vezan re strizh gant kresk niver ar skolidañ. E karter Kerfeunteun emañ ar skol nevez, skol Kervoger, zo bet koustet 2,3 milion a louriou, paet hanter-hanter gant Kêr Kemper ha gant Departament Penn-ar-Bed. Pemp klas zo enni, o tegemer 75 bugel en holl. Hag anv zo da sevel un eil skol Diwan en ur charter all eus Kemper ■

### TREDE SKOLAJ

En vedet eo tud skoliou Diwan Naoned, Sant Nazer, Gwened, Baod, An Oriant, Kemperle, Banaleg ha Tregon evit studian an daoreoù da sevel un trede skolaj Diwan e kreisteiz Breizh. Ur bodad labour zo bet savet gant un den eus kerent skol Diwan Kemperle en e benn, evit diazezañ ar skolaj-se, "un tu bennak etre Gwened hag An Oriant", diouzh ma vo tu. Kroget e vez da zastum arc'hant, da vont e darempred gant dilennidi ar chorn-se, evit ma veze digoret ar skolaj-se e mis Gwengolo 96. E mis Gwengolo 94 e rankte eil skolaj Diwan bezañ digoret e Plijidi, e Bro-Dreger. Evel-s-n'o do ket mui bugale skoliou Diwan Roazhon, Sant Brieg, Gwengamp, Pempoull ha Lannuon da vont d'ar Releg-Kerhuon, goude ar c'hentañ derez ■

### EN ENSELLEREZH AODOU-AN-ARVOR

Un tregont bennak a gerent eus skoliou Diwan Aodou-an-

Hegareg

### BLOAVEZH MAT, AOTROU MINISTR !

E dibenn miz Genver o doa kaset bugale skoliou Diwan pep a gar-tenn "Bloavezh Mat" da Vinistr an Deskadurezh Stad, an Aotrou

Bayrou, da zegas soñj dezañ eus enkadenn Diwan hag eus e bro-mesaou da ziskoulmañ kudennoù ar skoliou yezhoul gwasket ar Ch'wech'korn. Muioch' eget mil kartenn zo en em gavet er Ministrerezh eta.

### KAOZEADENNOU

Kendelc'h her a ra dileuridi Diwan da darempred Ministrerezh an Deskadurezh. E miz Kerzu e oant bet degemeret e Pariz, da gaozel diwar-benn statud holl skolaerien ha keleñnerien ar skoliou brezhoneg. Couleññ a ra Diwan e veze kemeret e karg holl bostou gant ar Ministrerezh, ha diouzhoù. War a seblant e chom dileuridi ar Ministrerezh da dermal war an niver a bostou e kont. Kement miz a dremen a dalvez arc'hant, evel just, arc'hant a rank bezañ kavet gant Diwan evit paeañ e implijidi. An dale-se a lak Diwan en arvar, mui-oc'h-mui. En un degouezh heñvel emañ ar skoliou euskarek Seaska pe ar okitanek Calandretas. Se zo kaoz en em gavas dileuridi eus Diwan gant tud eus ar skoliou-se e mis Kerzu, a-benn kaout un emzalc'h unvan en dazont ■

8

### Kendalc'h Diwan Unvan evit ur statud

Nerzh hag unvaniezh eo ar skeudenn a zo bet diskouezet gant Kendalc'h Diwan e Berrien an 30 a viz Genver. An youl da gaout ur statud a zo brasoc'h eget biskoazh.

Ouzhpenn 220 den deut, pe zileuriet, o deus kemeret perzh e kendalc'h dreist-ordinal Diwan e Berrien. Morse ne oa bet kemendall. Daou sanvez a oa : peureuhuiñ kempenn mont en-dro ar gevredigez gant ar reoleñnoù diabarzh ha divizouñ penaos kas war-raok an darempredou gant Ministrerezh an Deskadurezh.

Evit monten-dro ha deus dibabet Diwan dilenn ar ch'zul-merañ hervez un doare kenfear gant ar restad brasaf evit ma c'helleñ bezañ klevet mat ar minorelezhiou. Evit ar darempredou gant ar Stad eo bet diskouezet plann, gant ouzhpenn 95% eus ar mouezhiou e oa ret da zDiwan kenderc'hel da glask kaout ur statud. Da lavour eo da gendivizout gant ar Ministrerezh war ziazez al lezenn Debré evit ar skoliou kinestagat gant ar Stad, ar sistem nemetañ a vez kinniget e gwironez. A-hendall, hep lezenn nevez, ne veze tu ebet da zDiwan da genderc'hel gant he doare keleññ.

Ur c'hendalc'h dreist-ordinal eo a varno disoc'h ar c'hendivizouñ hag ar c'hinnigoù a vo graet neuze gant an Aotrou Bayrou ■

### Reuz e Kemperle

Ur skol publik o nañc he ch'antin Goude bout bet graet reuz e-pad ur sizhunvezh, betek tizhet holl vedioù Bro-C'hall, o deus pleget skolaerien skoliou publik Kemperle. Abaoe an 3 a viz Genver e vez treuzet ar straed gant bugale ar skol Diwan da vont da zebrif e kantin ar skol publik Brizeug. Ur gudenn a chom da ziskoulmañ memestra : e-lec'h debré da 11e 30 evel ma zo bet raktresez ez eont d'ar c'hantin etre 12e 40 ha 12 e 50. Gwall

ziwezhat eta, dreist-holl evit ar re vihan.

Lojet eo ar skol Diwan en un ti kozh prestet gant an ti-kér. E 1990 e oa bet goulenet meren-nai er skol Brizeug. Kuzul ar skolmañ en doa nachet. Debrif a rae ar vugale en estaj neuze. E 1992 gan krouidigez holl eil klas e oa bet adgraet ar memes goulenet pa ne oa bet lec'h ken da zebrif. Ar skol Brizeug a nañc he avat. Neuze e oa bet ret d'ar vugale treuziñ kér (war droad da gentañ, gan ur c'harr-boutin.., da ch'houde) evit debrif o fred en ur savadur d'an ti-kér, ar greizenn G. a zo bet serret e miz Genver evit abegiou surtezez. Hag ar skol Diwan da chouleññ adarre bout degemeret e kantin ar skol publik. Ar weches e oa bet roet e asant gant an ti-kér o läret "ne nemet cheñch lec'h" hag ouzhpennañ "e oa Diwan ur skol laik ha digoust, kenkoulz hag ar skol publik".

Met evit Kuzul ar skol publik Brizeug n'e ket gwir kement-mañ "aloubet e vez salioù ur skol publik gant ur gevredigez prezvez hag he deus nachet bout enframher er skoliou deskadurezh publik". Divizet o deus neuze nach e teufe ar vugale war an amzer-skol da lle 30. Ha gwelet e vez bremã bugale daou vloaz o kregiñ da zebrif etre le nemet kard hag le nemet 5. Kement-mañ n'hello ket padout. Ur afer da heuliañ ■

Jean Mark Ilias

### SEASKA

War niverenn Genver ar gelouenn "Ar Men" e vœ embannet ur pennad-skrid hir ha dudius diwar-benn ar skoliou euskarek, en hanternoz Euskadi. En ur vro bihanoc'h eget un hanter departament diazouet skoliou kalz stankoc'h egen hini Diwan peogwir eus skoliet enno muioch a vugale eget e klasou Diwan. Ha kendelc'h eus Seaska da vont war-raok, daoust d'an diaesteriou ha d'ar skoliou laakaet war e hent ■

### SYLVAIN BOTREL ADDEGEMERET E LISE LANNUON

Sylvain Botrel, kelenner brezhoneg e lise Lannuon, a oa bet skarzhet diouzh bost gant pennadezhioù Rektorelezh Roazhon, war zigarez ma oab eft kondaonet gwechall evit bezañ livet lugiuñioù a-dù gant ar brezhoneg (Bremã niv. 148). Un tammoù mat a dud hag a strolladoù a savas o mouezh evit e zifenn hag evit goulenet ma veze rentet e bost dezhfañ : an A.P.E.B., Stourm ar Brezhoneg, gag all. Ar gelennerien vrechoneg a voo goulenet diganto kemer e blas a nañcas, evit diskouez o c'henskoazell gantañ. A-benn ar fin eus eñebenn Lez-varn Melestradezh Roazhon e challe kondaonidigez Sylvain bezañ tennet diouzh roll kastizou ar paotr. Ha ranket o deus servijoù Ministrerezh an Deskadurezh distreiñ war o disentez kentañ hag addegemer Sylvain Botrel e lise Lannuon, evel kelenner brezhoneg ha keleñner istor ha douarnenez dre ar brezhoneg. Adkavet en deus skolodar ar chlas diveyhek eta e miz Genver ■

**OBER**  
skol dre lizher



deskiñ pe gwellaat ar yezh

Skol Ober  
Gwarenn Leurven 22310 Plutur  
0 96.35.10.22

# AN EMSAV AMERINDIAN HENT AN UNVANIEZH



E pep bro ez o disheñvel stad an Indianed ha diwar-se o doareoù da welet an emsav indian. Ar strollad andek o vezañ levezonet gant an enep-impalaerouriez hag ar sokialouriez a c'houllenn gwirouù e diabarzh an gevredigezh. Re Hanternoz Amerika, troet muioù h'ouzh perzhioù o sevenendur a glask enno un diazez d'ur gevredigezh emren.

Gant ar goueliouù savet evit lidan "500 vet deiz ha bloaz dizoloidigezh Amerika", e krog an Indianed aen vodañ evit klask "lidan" an darvoud diouzh o zu gant doareoù all. Displijnt int da gentañ gant ur seurt anvadur europegreizelour hag a na'ch ar pobloù amerindian. Petra he deus degaset an "dizoloidigezh"-se dezhioù. Pa zilestras Colombo war o douar e oa etre 70 ha 100 million a dud war ar c'hemandir, 150 bloavez hag lerc'h ne chom nemet 3,5 million. Evito neuze, ar pezh a vo lidet n'eo nemet brasfañ lazhadeg an istor.

## 500 bloavez a harzerezh

E 1990, e Quito, en em vod evit ar wech kentañ dileuriadur indian eus 21 vro evit reñi lañs d'ur stourmad anvet "500 bloavez hag harzerezh Indian".

Ao guzuliadeg a echouo gant an diskleriadur-mañ : "Gouzout a ouzomp ez eo an emzibab an doare nemetañ da dizhout hon dieubidigezh da vat. Diazezet eo hon unanezh war ar gwir-se. En tu-hont d'an diskleriadur-mañ ez eo ret deomp kavout an doare da lakaat an emzibab-se da vont betek emrenerezh hor pobloù da vat. Ne ch'ell ket bezañ eus an emrenerezh hep gouarnamant indian emren, hep galloud war hon tiriadou."

E gwirionez ar ch'enasant war an diskleriadur-mañ a guzh doareoù

**Souezhet ez eus bet  
meur a hini gant  
emsavadeg Indianed  
Mec'hiko ha dreistholl  
gant o youl hag o  
barregezh da stourm.**

**Abaoe un nebeut  
bloavezhiou, e klask  
Indianed ar c'hemandir  
a-bezh en em unaniñ  
evit bezañ efedusoc'h,  
daoust d'an diforc'hioù  
sevenadurel a sav  
etrezo.**

disheñvel da welet penaos kas an traou pelloc'h.

## Daou du

Splannoch'h e teu an diforc'hioù da vezañ e-kerz an eil guzuliadeg e Quetzaltenango (Guatemala), war douaroù ar Vayated Kiche, bloaz war lerc'h gant dileuriadur eus 35 pobi'ndian eus 28 bro amerikan :

Lan Tangi

-War un tu : ar re a fell dezhioù liammañ o stourn gant tud gwasket all, hironed pe nann-indianed, gant ar sindikadoù ha gant aozadurioù an tu kleiz dre vras.

-War an tu all, ar re a deus c'hoant ren ar stourn etrezo, gant Indianed nemetken. Ar re-mañ, evel un dileuriadur eus Bolivia, anezhañ beleg aymara, e embann kement-mañ : "Difenn a reomp hor sevenadur. Choant hor eus di adsevel ar pezh a oa en dia-raog, doare-bevañ hor gourdadou, ur vuhez ya'c'h ha kem-pouezh-mat, didrabas..."

Evit unan all, ur Mapache eus Chile, "kalz Indianed n'o deus c'hoant nemet adgouint o douaroù ha skarzhañ ar re wenn hag an hironed. Faziis eo d'am soñj, gwellchoù eo deomp bezañ unanet gant an emsaviou pabl, o stourn a denn d'hou hini, evit al labour, ar goprou, evit gwelaat hon doare-bevañ."

## Stourm ha speredelezh

Ar re ar muiñ a-enep an doare-se da welet eo Indianed hanternoz Amerika, chomet hep meskañ gwad ganr ar re wenn evel m'az eus bet h'eoarvezhet er Su. Evito e vez kollet ster ar stourn indian pa vez sachet war-zu strolladoù an tu kleiz. Evel ma tispelegas dileuriad Kanada er vodoredeg : "Gwelout a ran eo bet kemeret ar galloud gant an azadurioù pabl diwar goust an dileuriad henvroat ha dibabet hor boar mont kult. Chomet omp diwar gouleñn ar Vayated a sofje dezhou e vije bet re wan ar bloc'had indian". Petra a rebech d'ar re all ? "Er guzuliadeg-mañ eo bet ankouet an tu spredel, un dra a bouez bras evidompni. Pa goll an den e speredelezh, ez eo un Indian mary. Ret eo d'an azadurioù pabl bezañ digoroc'h war an dachenn-se". ■

Kroatia  
Bosnia-Herzegovina -  
Serbia

## YEZH HA BREZEL

Daoust d'an istor, d'ar relijon ha d'ar gasoni e komz tud Kroatia, Bosnia-Herzegovina ha Serbia an hevelep yezh, evito d'he skrivañ disheñvel. Se eo ar pezh a vez kredet bapred. Met gant ar brezel o ren e klask pep t'u kaout kann war an dachenn yezhel izez.

E Kroatia e klask ar gouarnamant krouñf ur yezh kroatek disheñvel diouzh ar serbeg. Savet e vez geriouñ nevez da gemer lec'h ar geriouñ turkek pe etrevroadelek bet silet er yezh, hag addegaset e vez da vev geriouñ ha troiennoù a gozh, pe reou bet govellet da vare gouarnamant faskour an Oustachied e-kerz ar brezel diwezhan.

E Bosnia ez eo troet ar Vuzulmiz da zerc'hel, ha zoken da greskiñ, lod ar geriouñ amprest digant an turkeg pe an arabeg. Serbiz Bosnia-Herzegovina avat a venn lakaat ar serbeg da yezh ofisiel, pa ne oa nemet rannyezh Serbia betek-henn. Ha fent a vez, a-hervez, o klevout komzerien ofisiel o klask ober gant ur pouez-mouezh "reizh" kontrol da deodyezh Bosnia, ha d'ou hini eta.

Setu e vez "glanaet" ar yezh e doareoù disheñvel hervez ar ch'ostezioù. Kavet e a bap seurt arguzennoù da vagañ an diforc'hioù, daoust d'ar meskaj a c'hell ren. E Kroatia e vez kondaanet geriouñ zo evel a orin serbek gant an eil geriadourou pa'z embann egile ez int kroatek-rik.

Ar Serbed hag ar Groated avat a savo ur mell kudenn dezhioù gant skarzhan geriouñ turkek, rak ul lod mat anezho n'eus kevatal ebet all e serbeg-kroateg, daoust ma'z eus bet kinniget ober gant okolotbusnji pantalodrzaç, "dalc'her bragoù an dargeiz", e-lec'h ar ger turkek a beder lizherenn evit "gouriz". ■

H Kerrain

## AC'HANN D'AR C'HENTAÑ KANTVED WARN-UGENT

Hervez rakjedadennoù Bank ar Bed e vo kreñvoc'h kresk ar broioù o tiorren eget hini ar broioù dior-roet ac'hann d'ar bloaz 2002, - war-dro 5 % bap bloaz. Disheñvel e vo ar c'hresk avat hervez ar rannvedou



Asia ar Reter hag aod ar Mor Habask (Sina, Hongkong, Taiwan) a zo war-nes dont da vezañ pevar pennahel ar Bed evit ar c'hresk. Envo e vo ur c'hresk a 7% bap bloaz.

Kreisteiz Azia, gant armerzh Indez da ahel, a vo 5 % bap bloaz he c'hresk.

Amerika ar C'hiresteiz ha Kreiz-Amerika a zalc'ho da zigeinañ, evel ma Chile ha Mec'hiko, - ur c'hresk a 4% a zo bet rakjedet nemet diaes eo diouganañ emdroadur Brazil.

Er Reter-Kreiz hag e Norzh-Afrika e vo ar c'hresk diouzh priz-gwerzh an mañ. War-raok e vo kaset an armerzh eñg gant Iran ha Maroko tra ma vano gwan Kresk Egipt, Tunizia hag Algeria.

Evit Reter-Europa ha Kreiz-Azia ez eus bet jedet ur c'hresk a 2% na ha vo tizhet nemet e dibenn ar prantad lakaet, gant ma ne vo ket stanket hent an armerzh-nevid oush ar ranvéd-se gant kennitiou e chevedezhioù.

En Afrika Du e vo kemm etre ur pemzek bro hag a zo kroget da vat gant ur politikerezh a adnevezif, evel Aodou-an-Olfant ha Botswana, hag un dek bro all teñval o dazont en abeg da astennidigezh ar SIDA ha da steuzidigezh skoazzell foran d'an diorreñ. Er broioù-se, evel Soudan pe Namibia, e vo daouement river ar beorenken e tizoù 300 milion a dud.

Ar gwezhiaderioù o devo ul levezon bras war ar c'hresk a zo pe diavez pe diabarzh.

E-mesk ar gwezhiaderioù diavæz emañ adlañs kresk ar broioù dior-roet, digoradur ar c'henwerzh etrevroadel ha stabilidrez prib-gwerzh an danvezioù kral.

E-mesk ar gwezhiaderioù diabarzh emañ stabilidrez an endro politikel hag arc'hantel, aozadur gant ar stadoù eus un endro vat evit an embregerezhiou.

P. ar M. (diwar Futurable / Sciences Humaines)

**GALISIA**

Sant Jakez (Kérbenn Galisia), d'an 12 a viz Kerzu. Un 300 a dud benak o doa kemeret perzh en ur vanifestadeg unvan evit difenn gwirioù ar brizonidi bolitikel. Galvet e oa bet d'ar vanifestadeg gant an aozadurioù CAR (Comité Anti Repression) hag an ASPG evit difenn gwirioù prizonidi bolitikel an EGPCC (strolladou enep-faskour marksour-lineninour armet). Diskuliet eo bet politikerez disrannaf gouarnamant Stad Spagn ha goullennet eo bet an distailladeg hollek evit ar brizonidi bolitikel klanv hag ar genstrolleyez evit ar brizonidi vrogaror : hiliz an deiz ez eus 13 prizoniad politikel a Ch'halisia e 10 karchar disheñvel hag hini ebet e Galisia. Klevet 'oa bet laganou evel : "N'int ket spoterien, met kenoc'h enep-faskourien" ha "N'emaomp ket hall amañ ; mankout a ra ar brizonidi".

Aet eo kuit Corcera, Ministr an Diabarzh, gwir eo, met n'eo nemet un doare evit ar PSOE (strollad "sokialour" Spagn) da glask cheñch imach un tammoù, met unan bennak all a vo laket e blas, ken gwazh hag egile sur mat ha n'eo ket martzeze : Diskouezet eo bet kement all nevezik "zo gant un doare m'aiz eo bet "kastizet" ar gelaouenn euskaraat Egin. ■

R. Barvek

yaouank ouzhPenn o nach mont d'ober o ch'hoñje : disuj eo Alain Cazaux ha Filipe Jauregierry. ■

**SOKOA**

Ar gevoulouri SOKOA, krouet e 1972 gant un nebeut brogarourien eus hanternoz Euskadi, zo deuet da vezañ ar brasaf' kenderc'h azezennoù burev er Ch'wech'horn. Ouzhpenn 100 den zo a labour evit Sokoa, ha buz zo bet e 1993, tremen 5 million a liuriou. Gwelloc'h c'hoazh emañ Sokoa o paouez adpreñañ un embregerezh a Vasançon, 170 implijad enni, a ra vez arrebeuri evit ar breviouri. E 1985 en doa klasket ar gouarnamant gall kas ar stal-se d'an traof, o tamall dezhia bezañ etre daouarn ETA. ■

**BURKINA FASO**

Un hentenn da zeskñi "Moore", unan eus yezhoul Burkina Faso, komzet gant 45% eus an dud eno, zo a paouez bezañ embannet e Breizh. Savet eo bet gant tud eus Burkina Faso, keleñnerien, stummerien pe labourerien-douar a labour evit diorridgezh o bro, e kenlabor gant kevredigezhioù eus Brest ha Landerne. Kavet e vez da brenañ e Burkina Faso ha skignet e vez e Breizh gant ar gevredigezh Mosaic, 40 bis rue de la République, 29200 Brest. ■

**MALEZIA**

MONT WAR-RAOK GANT AR SAOZ-NEG

Abaoo ma voe gounezet he frankiz gant Malezia e 1957 ez eus bet ur politikerez kas yezh ar vro war-raok gant ar gouarnamant.

Bremañ avat e fell da chouarnamant Malezia lakaat ar skolioù-meuri da gelenn skiantoù ha teknikoù e saozneg kentoc'h eget e "Bahasa Melayu", ar malezeg. Degeremet fall eo bet kinnig ar C'hentañ Ministr Mahathir Mohamad gant ar darn vrashañ eus ar chelaouennou met n'eo ket bet re start an enebiezh e-touez ar politikourien. Sevel a ra al lod

brasaf' anezho a-du gant an Aotrou Mahathir pa lavar hemañ he deus ezhomm ar vro eus diplomi a oar mat saozneg evit kaout darempred gant ar bed diavazez hag evit kemer perzh en armerzh etrebroadel. Hervez ar pennadur-rezhiou, ne veñe nemet 10% eus studierien skolioù-meuri Malezia gouest da gomz saozneg. Hogen un drederenn eus studierien Malezia a ya d'ober a studioù en estrenvro, war-goust ar gouarnamant a ro yalc'hadoù dezhio evit se. Kefiñeriet e vez alies evel just live ar re yaouank bet e skolioù-meuri Malezia hag ar re zo bet e skolioù-meuri estren. Hag evit ar barregezh war ar saozneg emañ pell re an daibarzh diouzh an diavaez... Ken eo laketa diaes ar gouarnamant en deus divizet kelenñ dre ar saozneg er skolioù-meuri skiantel, ha klask kreskiñ kalz dregantad ar Valez yaouank a ra studioù uhel en o bro. ■

I.K.

**KURDISTAN**

Goude ma voe berzetz ar P.K.K., strollad labourennan Kurdistan, a stourm evit frankiz Kurded Turki, en Alamagn hag ar Stad C'hall, ez eus roet lâñ d'ur ch'ampagn er Stad C'hall evit sikour ar bobl-se, anvet "Les Kurdes existent, parlons-en!". Aozet eo gant nav ch'nevredigezh c'hall, en o zouez "Agir Ici", "Terre des Hommes", France-Libertés". Evit gouzout hiroc'h e challer skriñvañ da : Agir Ici, 10 passage Dubai, 75010 Paris. ■

**Bep daou viz lennit**  
**AL LANV**  
59 hent Kerdroniou Vihan  
29000 Kemper  
Koumanant bloaz : 130 lur  
Skoazell adalek 160 lur

**DILENNADEGOU KANTON**

E dilennadegoù kanton miz Meurzh e vo un den o'n em ginnig en anv U.D.B. e Penn-ar-Bed. E kanton Taole an hini e vo, ha P. Folglavez eo a vo war ar renk en anv an strollad breizhek. E Brest, e kanton kreiz kér, e vo un den eus Frankiz Breizh o vont war ar reñv. ■

**WAR ROUDOU JACKY BLEUNVEN**

Kerkent hag an 22 a viz Genver e loc'h Alan Gestin, mignon d'ar redher-bed, etrezenk Pakistanadarre : "Mar tro mat pep tra e vin e tro miz pe c'hwech'sizhun war al lec'h en un takad a zo bera war-naf a-benn mont e darempred gant Lawang, gward Jacky a-hervez. Met diasur eo kementse c'hoazh. "Saïset en dije Lawangse gwelet ur "Gall" en e dakad, ha rankout a ralo sklaeraat kementse-skeud an eil enklask-se, a vo iver a hini diwezhañ. ■

Y. V. T.

**SEVENADUR**

D'ar Sadorn 22 a viz Genver e talec'h eud Oaled Abhere, e Sant-Brieg, o emvod-meur bloaziek. Rakstresou e-leizh "zo gant bretoned Sant Brieg, a fell dezhio bezañ merzet muioch-mui gant o ch'enkeded. Abadennou radio, kentelioù brezhoneg o vont war-raok, diskouezadegoù a zo bet termenet o deiziatare e 1994, a-benn ober ur "gwir oaled evit ar vrezhonegerien eus Oaled Abhere". E 1994 e vo lidet kantved deliz-hablaaz embannadur lañ Fransez Vallée (Abhere...), en ur embann danvezioù diwar e benn, bet profit gant ar familh Vallée. ■

Hegareg

**GALLAOUEG**

Mard oc'h troet gant studi laval hag hengounioù Breizh-Uhel, e ch'halloù kemer perzh en deveze-

hiou studi aozet gant Dastum ha Bertaeñ Galeiz ; d'an 20 a viz C'hwever : studi an anvioù-lec'h, d'an 19 ha d'an 20 a viz Meurzh : al lennegezh komzet, d'an 23 ha d'ar 24 a viz Ebrel : al loened gouez.

Graet e vo an holl devezhioù studi-se e ti "La Soëtt" war lez Koadet, hiroc'h, pellgomzit da v-Bertaeyn Galeiz, 99.79.59.78. ■

**KENDALC'H KELTIK**

"Ar Wareg Atlantel hag ar broioù keltiek". Setu aze danvez ar C'hendalc'h Keltiek Etrevaldel a vo dalc'het en Aberfal (Falmouth), e Kernev-Veur, etre ar 4 hag ar 9 a viz Ebrel. Evit kemer perzh ennañ, skriñva : B.A. Kerno, 5 Coastguards Cottage, Peverell Terrace, Porthleven, TR13 9DH, Kernev-Veur, pe da Loïk Chapel, Skour Breizh ar C'hendalc'h Keltiek, 5 straed Berlioz, 29600 Montroulez. ■

**KAZETENNou BREIZH**

L'Avenir de la Bretagne (POBL) 150L/bloaz  
BP 4103 - 22041 Sant-Brieg Cedex 2

Combat Breton (Engann) 150L/bloaz  
BP 71 - 22022 Gwengamp Cedex

Le Peuple Breton (UDB) 160L/bloaz  
BP 301 - 22304 Lannuon Cedex

Armor magazine 225L/bloaz  
Pont-Saint-Jakez  
BP 419 22404 Lambal Cedex

**BRO VIGOUDENN**

Pemp bloaz e vo "Emglev ar Vro Vigoudenn" e 1994. Savet e oa bet ar gevredigezh-se e 1989, da bet dezhi kas ar brezhoneg war-raok er Vro Vigoudenn. Meur a obererezhañ, a vez gant : kentelioù brezhoneg, a vez graet er Gelveneg hag e Pont-n-Abad (100 den en holl) ; kentelioù dans ; kentelioù kan, ar bloaz-mañ ; datum kanaouennou hengouel ar vro e kenlabour gant Dastum. Ouzhpenn-se e oa bet pedet Strollad ar Vro Bagan da choari e bezh "An Arar hag ar Stereo", un nebeud mizioù zo ; hag ur gressivriad danevelloù brezhoneg ha vaoz aozet e miz Kerzu. A dragez ar labour Emglev ar Vro Vigoudenn iverc eoz eus bet digoret ur c'has diwyzezh brezhoneg-galleg e Ploveur. Ar bloaz-mañ e vo lidet pempet deiz-hablaaz ar gevredigezh, kaset war-raok gant Mikael ar Rouz ha Lang Tiriñ. ■

**RADIO BREIZH IZEL**

Abaoo penn kentañ miz Genver 1994 ez eus deuet kemm e skin-gasadenou brezhoneg Radio-Breizh-Izel. Goude ar reuz a oa bet e miz Kerzu (s.o. Bremañ miz Genver 94), ez eus bremat abadennoùgou lekejir 4 gwech bep mintin, hogen beroch'eg ezt ar raoak ; da get eo et an abadennoùz hizhienek evit ar vulage, kemeret he flas skingasadenou berr e-doug an abadennoùmenez "ar Seizh Amzer". A-hend-all e vez skignet iverc un abadennoù d'ar sadorn goude kreisteiz, anvet "magazin ar sadorn", e-lec'h abadennoù ar sadorn noz a veze krenet ken alies gant skingasadenou matchou mell-droad. ■

 Solidarité Irlande  
Kelaouen

KELEIER DIWAR-BENN IWERZHON  
Koumanant 70 I pe 100 l'skoazell  
skriñvañ da : Fulup ROGEL - Penn ar c'hreac'h - straed Chréten - BREST -

## TREMEN TRI C'HANT DEN O VANIFESTIÑ EN ORIANT UR CHADENN EVIT BREIZH



Dar sadorn 29 a viz Genver e oa bet tremen 300 den o kemer perzh er vanifested aozet gant Stourm ar Brezhoneg evit ur galon skinwel e brezhoneg. Meur a strollad all o doa galvet o mignonned da vanifestiñ gant S.A.B., en o zouez an A.P.E.E.B. (Kevredigezh an Tiegezhioù evit Kelennadurezh ar Brezhoneg er skolioù stad), Dihun (Kevredigezh an tiegezhioù evit kelenn ar brezhoneg er skolioù kristen), Unvaniezh ar Gelemerien Brezhoneg, Les Pieds dans le P.A.F. (ur gevredigezh a vod arvestierien ar skinwel), Génération Ecologie bro an Oriant, U.D.B. ha Frankiz Breizh. Tro o doa bet ar vanifesterien da adembann "ne vo ket paet an taos skinwel ganimpl", ha da damall da France 3 an dister mal' eo he abadennoù brezhonek. Taget e vœu burev France 3 en Oriant gant luganiou skrivet war ar mogerioù ha war ur charr, ken o deus lavaret renerien ar cha-

denn-se e savfent klemm a-enep ar vanifesterien. Hogen ouzhpenn tamall he folitikerezh da France 3 e felle da Stourm ar Brezhoneg, ha d'ar vanifesterien, gouenn ma veve savet ur galon skinwel e brezhoneg : "un dra ret eo" emezo, "evit ma chalfe hor yezh bevañ, evel ma c'hoavez e broioù bihan all Europa, Kembre, Katalonia, Euskadi, hag all, o deus bep a chadenn skinwel en o yezh, pe meur a hini a-wechou zoken". Un nebedevezhiou a-raok ar vanifestadeg e oa bet embannet gan France 3 e vele adskignet hiviziken keleir brezhonek France 3 Iroise er Mor-Bihan, tra ma ne veze skignet betek-henn nemet e Penn-ar-Bed hag en ul lodenn eus Aodoù-an-Arvor. Diwar vremañ eta vo astennet tollead skignañ an abadennoù brezhonek pemdeziek. Hogen pell emeomp c'hoazh diouzh ur servij skinwel e brezhoneg evit Breizh a-bezh ■

I.K.

## TAOS SKINWEL

Roet ez eus bet lañs d'an nac'h paeañ an taos skinwel gant Stourm ar Brezhoneg, zo o paouez embann un levig bihan a zispleg d'an dud penaos kemer perzh er stourm-se ha petre a c'hell c'hoarvezout gant ar re a rai.

En un emvod kelaouet bet dalc'h et e Brest e kreiz Genver e lavaras dileurid Stourm ar Brezhoneg e oa ur vezh gweler ar chementad dister a abadennoù brezhonek skignet gan France 3 Ouest ha gant Radio France. "Ur chadenn skinwel e brezhoneg, setu aze an diskoulm" eme Stourm ar Brezhoneg, a lavar e chellef kantadoù a bostou labour bezñ krouet gant ur galon vrezhonek "e servij ar Vretoned". Rak ne vo mors roet e blas d'ar brezhoneg en e stern ken kreizennet ha strizh hag ar chanoliou gall zo bremañ. Ha padal a deus ezhomme ar vrezhonegerien eus un benveng evel ur skinwel brezhonek mar fell dezhioù e vele ar brezhoneg ur yezh ve.

Goude bezñ aozet meur a vanifestadeg, a quel, a sinadeg hag a oberez ezh diserte, en deus divizet Stourm ar Brezhoneg gelver ar Vretoned kar-e-yezh da nach' paeañ an taos skinwel eta, evit diskouez o enebiezh ouzh servijou gall ar skinwel ha o c'hoant da gaout ur chadenn skinwel e brezhoneg. Tud zo a ra endeo, evel da skouer Jean-Yves Lesoueff hag Anne Bessec, eus Brest, a zo o paouez gwellet un urcher en o zi, rak fellout a ra da Velestadr ar Téfzor lakaat gwerzh war o madou, evit adaptapto ar c'hoant a zeiont evit o zaos skinwel. Embannet o deus Jean-Yves hag Anne ne feller ket dezhioù paeañ, ha ne lezhet ket an urcher da lakaat gwerzh war o zraou hep stourm ■

Seul niverusoc'h e vimp oc'h ober kemend-all, seul efedusoc'h e vo ar stourmadeg. Mar fell deoch-chwi ivez kemer perzh en nach' paeañ-se, ha kaout levig Stourm ar Brezhoneg, anvet "Ne vo ket paet an taos skinwel ganeomp", n'hoch eus kemer kas dek lur da : S.A.B., B.P. 15, 29480 Ar Releg-Kerhuon

I.K.

## PANELLOU BREZHONEK E LANDERNEV

Abaor an hañv tremenet ez eus panelloù hentañ brezhonek e kér Landernev. Votet ez eus bet archant gant ar c'huzul kér, evit ma vefent staliat tamm-ha-tamm. Hogan da eil renk eo bet lakaet hor yezh, ha skrivet e vez gant lizherennou bihanoc'h eget ar galleg. Un arouez?



## UN HENT NEVEZ : PANELLOU LIVET

E mis Genver e oa bet digoret un troc'had hent nevez e-kichen Brest. An hent nevez-se a zo da heul ar pont nevez emeur o sevel war an Elorn, ha pa vo echuet an holl labouriou-se e vo kalz aesoc'h errout eo Brest pa vezet o tonn eus Kemper. Un tammoig hent zo bet digoret d'ar c'hirri, war barrez ar Releg-Kerhuon, met livet e vœu ar panelloù hentañ staliat eno en deliz a-raok an digor-dur gant Stourm ar Brezhoneg. Evit S.A.B. na c'haller ket asantiñ e vele lakaet panelloù hent n'int ket brezhonek war hentoù Breizh, dreist-holl e departament Penn-ar-Bed a embann e c'hoant da gas ar brezhoneg war-raok er vuhez foran.



## Taol Pluenn

*Les godillots da la langue Française sont Bretons.*

Allouia ! Biniouerien da seniñ ! Talabarderien d'ober talabao ! Ac'hanta Barrère ! Ac'hanta Grégoire ! Ra zañso ho tasmanioù ! Ra gano ar "skler-jennou" ! Dofivaet eo ar Vretoned ! Anat eo bremñ, kar "les Bretons maïtrisent bien le français". Va c'hatzenn a bémdez eo a ro kelou din. Man'o ket "Le Quotidien de Bretagne" peotramant "Le Petit Breton". Ket. Ouest France. War ar bajenn gentañ eo reoù deomp da c'houzout, d'an viz Du diwezhañ.

D'an hevelep mintin -moulladur Montroulez- p. 19 a Landerne : 20 dilennad hag o deus choa ouzh yezh broadel ac'halen "a garfe brau kaout ou urvezh abaden vrezhoneg bemdez" er radio pe en tele.

N'emañ ket uhel eo speredou 'toare ! Na petra ! laounit 'ta ! Ra vez meulet Brezhizeliz ! Ra vezimp-ni meulet ! Dom a ra brav ganeomp hivizken he barrek omp da stourm e penn-araok ar Frankofoni. N'omp ket ploukou ken, daonet ! An henistor hag a gomze brezhizel a zo diskaret. Erru eus an Istor e Breizh a-benn ar fin.

Pouez-mouezh a Gerlouan pe ar Faoued ? E Dastum. Kit da glask e-barzh Dastum, Kemmadurioù, Pétazo ? Pénarbédé ? Ah oui, ça me dit Quelque chose. C'était au temps...

Dilennid vrezhonegerien ger, tres an trubuilh zo war ho tremouù met e-keit ha ma vezit oc'h arvestiñ ouch ar c'hlavouir, kap da fiñval atav avat, 3 Vrestad az a ar maout ganto e kevezerezh reizhskrivaden... C'Halleg.

Couest in a bismigañ war ar barrennigou-stagañ, pelec'h ez eus ha pelec'h n'eus ket. N'oc'h ket evit pakau anezho war ar subjonktif hag ez eus da gontañ warno evit mont e-bioù da griedou klotadurioù an anvlou-gwan verbouï gant ancouanca'hant gant ar c'hallegieren genn.

Ma pegent koant eo Breizh va bro e gallig !

Bezañ profet un "Hemon Alaouret", un "Emile Masson Alaouret", ur Visant Seize Alaouret, pe ur "Yann-Vari Perrot Blatin" bennak da gampioned c'hemmadurioù reizh pe da strobinellerien ar frazennadar brezhonek.

*N'entendiez vous pas dans nos campagnes s'insinuer ces sinistres Pivot qui venaient jusque sous nos toits bouter hors nos rimes et nos mots ?*

Pennou-ezen e c'hell bezan ar Vretoned e Brezhoneg ? Van ebet ! Eurus int. Heureux ! Gounit a reont Dikoioùder ar Pariz.

Anne-Marie Guillanton

## Pelec'h emañ ar gudenn eta ?

**Bretagne contemporaine :**  
Langue, Culture, Identité gant  
Francis Favereau. Emb. Skol  
Vreizh, 224 p. 140 lur.

Kalz-kalz a vruderez h a bet  
greet evit al levr-mañ pa oa deuet  
er-maez. A-bouez eo, a dra sur,  
lenn a levr-mañ. Un doare da ziell-  
fennañ tonkad ar brezhoneg eo ha  
n'hellor ket diarnout.

Kentelioù Skol-Veur eo a ya d'ober  
danvez al levr. Kement-mañ a dal-  
vez e vo desket an danvez a ginnig  
F. Favereau deomp gant studierien,  
e vint stummet gantañ. "Il serait  
d'une naïveté confinant à la sottise  
que de croire sans conséquence  
possible pour l'auditeur l'enseigne-  
ment du maître" a skrив Michel  
Denis en e raklavler. Muic'h a  
bouez e kemer et a pezh a gaver  
el levr hag an doare  
m'eo kinniget an dan-  
vez.

Rannet eo al levr etre 12  
pennad, 12 kentel. Petra  
a ya d'ober personelzh  
Breizh ?  
An douar, ar yezh, ar  
gizioù, pouez ar reli-  
gion... Studiet e vez an  
holl arvezioù-mañ tro-  
ha-tro. Skrivet bihan eo  
an destenn ha pheadra zo  
da lenn eta. Kalz a skeu-  
dennoù hag a zielou a  
bep seurt a gaver el levr  
ivez.

Degemeret eus ar chentañ eo bet al  
levr gant ar media (sellet ouzh ar  
pennad e Ouest-France) hag an  
aozadurioù Stad (kinniget eo bet al  
levr en-ofisiel en Direction  
Régionale des Affaires Culturelles).  
Gwell-a-se a lavoar lod. Ha pa vezen  
en arvar a vezañ tamallet da vezañ  
strizh a spred, gwarizius, pe, gwa-  
shat kunitienn, "broadelour", e kre-  
din memestra ober ur goulen :  
perak kement a don, a-greiz-holl  
d'ul levr o plediñ gant ar brezhoneg  
ha sevenadur Breizh ? Ha kalz a  
draoù nevez zo el levr ? N'eus ket.  
Daoust ha n'emañ ket ul lodenn eus  
ar respont e tit ar pennad a oa bes  
goustiet d'al levr e Ouest-France ?  
"Plus de problème d'identité breton-  
ne". Evel-just e oa aet marteze ar



Fransez Favereau ha Michel Denis e sal degemer an Drac

Sur on ez eo gwall-laouen lennerien  
Bremañ o teskiñ kement-mañ !  
Ezhomm ebet da vont d'an Oriant  
d'an 29 a viz Genver, pe da Sant-  
Brieg d'an 19 a viz Ch'hever. Arabat e veze deoch mont zoken.  
Piv 'oar, marteze e teufec'h da  
vezan "re" vreizhat !

Plijet e vo iverz sur mat ar gembrae-  
gerien a welo e vez greet "placide  
Pays de Galles" eur o bro. Plijet ar  
500 den bennak tremenet dre  
garchariou ar Rouanez evit difram-  
mañ ur chadenn skinwel gembraek,  
da skouer... Plijet izili Cyndeltha  
Yr Iaith Gymraeg o welet emaint o  
stourm evit netra er mare-mañ : "A  
l'inverse, le projet de "Reconquista"  
sabre au clair, s'il existe bien chez  
certains militants ou activistes (ne  
serait-ce qu'au sens des activists

d'Outre-Manche), demeure très  
minoritaire ici (e Breizh). S'affirme  
plutôt un certain renouveau de  
moins bon aloi, à la façon du  
"Revivalism" gaélique d'antan, mais  
qui ont effectivement obtenu, depuis  
quelques décennies seulement, UN  
VRAI STATUT DE BILINGUISME GLO-  
BAL..." p.38

Ar pezh am nech' el levr eo e lar-  
ver deomp eo eun obrenn diduek  
ar pezh n'eo ket. Ne lavarin ket e  
kaver gwali ales anv ur strollad  
politikel hag anviloù strolladou  
sevenadur zo. Ne lavarin ket ne  
gaver roud ebet eus strolladou all o  
deus lakaet hor yezh da chouini-  
tammoù traou a-bouez en netra mu-  
vez et reomp krakevañ. D'al len-  
herien d'ober o soñj. Lavaret a rin  
hepen ne gavoch'r roud  
ebet eus ar gelaoenn  
vizek nemeti o tont er-  
maez ingal abaoe dek  
vloaz...

Neuze, ul levr da welet  
sklaeroc'h ? Siwazh 'm  
eus aon ez eo luziañ an  
traou a ra an obrouer, en  
ur chom'e alies hep  
lavaret e soñj penn-dab-  
benn pe en ur islavaret  
traou zo hep kinnig un  
displiegadenn sklaer.

Sofjal a ran em bugale, a  
vev e kér e Gorre-Breizh, a lenn  
Moutig en ur selaoù E.V. Daou  
vrezhoneger a-vihanek distag-kenn  
eus ur sevenadur war ealarou, da  
neseutan, ha pa blije po ne rafe  
ket, hag a venfe tud zo stagañ  
outañ tonkad ar brezhoneg. Pa vint  
deuet bras nu vint ket o chaokañ  
soñjou, e galleg, diwar-benn ar  
"bretonnitude" pe an "nationalitar-  
ie". Brezhonegerien ar 21añ kant-  
ved e vint. A-drugarez da dud,  
diurud ha diglod ales, e choarvez  
kement-mañ hiziv. TUD o deus bet  
da chouzañ, tud a zo bet kunitjennet  
(hag a vez c'hoazh) peogwir e  
oant "emsavieren".

A-drugarez dezh eo iverz ma c'hell  
Francis Favereau reñi e gentelioù e  
Skol-Veur Breizh-Uhel.

Olier ar Mogn

bremann 149 - mis Ch'hever 1994 16

## Gousperoù ar raned

D'ar Meurzh 14 a viz Kerzu e oa bet aozet un emgav e burevioù Skol-  
Uhel ar Vro e Roazhon evit kinnig levr Jean-Jacques Boidron "Gousperoù  
lodenn eus ar re o devoa roet dorn d'an obrouer evit kas an tressell da  
benn. Plijadur a oa bet o selaoù Yann-Fañch Kemener o kanañ ul lodenn  
eus ar Gousperoù. Gant Patrig Malrieux e oa bet dispeglet e oa al levr-  
mañ o tigerin un dastumad nevez, e anv "Skridoù", hag a bleoù gant stu-  
diadennou diwar-benn an hengoun pobl. Gourc'hennou d'an emban-  
ner evit bezñ kredet kinnig ul levr divyenezek.



Patrig Malrieux (Président Dastum), Yann-Fañch Kemener ha Jean-Jacques Boidron



Yann-Fañch Thorel (a-zehou) o sinad e levr nevez troet

### E GWERZH !

Un dastumadenn "Al Liamm" am  
eus da werzhañ. Adalek 1 betek  
150. Mankout a ra avat diw niver-  
enn (3 ha 52) 2000 lur. Ma dastumadenn "Dihunamb" iveau, egn  
ur 600 niverenn bennak da lava-  
ret eo, kalz niverennou doubl,  
3500 lur. Ouzechenn un nebed  
levrion nevez a-walch, da skouer  
"Hor bre e pad ar Rousou" gant  
Jezegou, 400 lur, "E-korn an  
oaled" gant Jezegou, 400 lur,  
"Kontadenou" gant Jezegou, 500  
lur, o zri bet lakaet da geinan  
ganlin ("demi-veau marron"),  
"Tellen Rumengol" gant ar  
Skourr, 400 lur, "Sarmoniou ar  
Ao Kere" ha 2, 400 lur hag all...  
Kenkas e veze unan ar c'hanoñ'h  
dennet gant ar chinnig se, skivit  
da : "Michel Peru 1 hent-dall  
Robespierre 20000 Kemper".  
G.S. : Bez e chellin marteze adkavout  
an niverennou dianket 3 ha 52 Al  
Liamm (am eus bet forzh penaos).

### Lennit al liamm

Skrivañ da AL LIAMM  
16 straed des Fours à Chaux  
35400 - SANT MALO -

Koumanant bloaz 150 lur  
(studierien, tud dilloar  
100 lur)

### SINADEG AL LEVR NEVEZ "AR PUÑS"

D'ar Sadorn 22 a viz Genver e  
Sant-Brieg, sine Yann Varc'h  
Thorel al levr nevez deuet er-  
maz "Ar Puñs", bet troet gantañ  
diwar a sinag. Bet skrivet gan  
ur sinad a-vremañ, Lu Wen Fu, e  
1985, e tiskouez Ar Puñs buhez  
pemdezien ur straedig en ur  
gêriadenn a vro Sina, spidou ur  
vaouez yaouank, hag istor politi-  
kel Sina war un dro ! 400 skouer-  
renn bet embannet gant  
Mouladurioù Hor Yezh, e  
Lesneven. A-benn nebeut e tevioù  
un droidigezh all gant Y. V.  
Thorel, un dastumad kontaden-  
nou eus korniou dishenvel a vro  
Sina. Hegareg

sevenadur ha dudi

### "E SKEUD TOENN VRE" Ifig Troadeg war hentoù Bro-Dreger

Anavezet mat a-drugarez da labour Fañch an Uhel gant e "W/Gwerziou ha Sonioù Breiz Izel" kanaouennou Bro-Dreger a chome peurliesañ festoù-noz evit tud ar vro. Evit Bretoned ar broiòù all ne vezet ket betek-henn kala a zegouezhiou nag a enrolladurioù a laka anezho da geaj ken doant hengou ar c'han-a-boz en Treger.

Gant Pladenn-archant Ifig Troadeg "E skeud Tossenn Vre" e c'hell pep hin dizoñfi piniñvezh gwerziou ar vro-se kenkouz evit an tonioù hag an testennoù.

A-drugarez dezañ, bremañ, e c'heller lakaat ur vouezh war testennoù dasmetuñ amañ ha vez ha bodet, ar pezh zo pouezus-kenañ en ul labour peulipet dreist ha gouestet d'un doare kanan, ar gwerziou hag ar sonioù, resis. Aze emañ an diforc'h gant labourioù all, ken mat a-wezhoù met ledanoch o zachenn (ma veze abalamour d'ar benviji-sorzenzh lakaet ouzhpenn pe d'ar "meskaj", ha n'eost ket dispruzis, gan kanouennou evit dañsal).

Gantañ hon eus ur seurt "anthologie", war un dachenn resis. Pinvidikañ gant an testennoù skrifet ez eo poulenn bremañ lakaat kaner an dossenn Vre e-kichen kanerien o deus produet oberennou a seurt-se evel Yann-Fañch Kemener ha Denez Prigent (daoust ma o ledanoc'h a-wezhoù o zachenn dasmust).

En ul lakaat e vuhez e servij gwerziou ar vre e kinnig deomp frouezh dasmustennou kozh evel re Lazel met iveauz re tud a-vremañ evel Cl. Mazéas, S. Noblet, G. Moal, hag evel-just, e re.

Mouezh flour ha brezhoneg mat setu ur maen-bonn ouzhpenn evit hol lakaat e darempred gant ar c'hangtred tremenet met iveauz, ul labour a ginnig deomp un dañvadenn binvidik-tre eus buhez sevenadur Bro-Dreger a-vremañ hag ar skeudenn leun a spi evit hec'hleñez ■

P. Corlay  
Ifig Troadeg "E Skeud Tossenn Vre"  
Arfolk Diffusion Breizh  
(ouzhpenn un eurvezh a bliadur !)  
Diff. Bzh : 98.93.80.13



### KEVREDIGEZH ARVORIG AR RENEVEZIN UR CHANTER BRAS

Abaor tri bloaz warn'ugent e vez Kevredigezh Arvorig ar Renevezin o labouarit war monumantou gwazet, savadurioù foran, tiez kozh ha tachennoù prevez. E 1980 e oa deuet d'en em stalian war takad artizanel ar Pevar Hent e Plelo. Plediñ a ra dreist-holl gant ar monumantou istorek, ar benerezhañ, al labouriou arzel, e Breizh met pelloch' iveauz. War chanterioù ilizou-meur Kemper ha Kastell-Paol int bet, da skouer.

Nevid ar gevredigezh-se zo e-tro ugent million a luriou gall ha pemp den ha daou-ugent a vez gochet ganti. Emañ ar SAR o paouez kemm an evit dont da vezañ an ART (Armoricaine de Restauration et de Travaux). Hervez he rener, Raymond Allo, e vo miret dres ar memes Skipailh labourerien : "Ur chanter bras a labourimp warnañ evit eizh milion a luriou zoken : evel 1990 a zo bet a-vremañ evel Cl. Mazéas, S. Noblet, G. Moal, hag evel-just, e re.

Mouezh flour ha brezhoneg mat setu ur maen-bonn ouzhpenn evit hol lakaat e darempred gant ar c'hangtred tremenet met iveauz, ul labour a ginnig deomp un dañvadenn binvidik-tre eus buhez sevenadur Bro-Dreger a-vremañ hag ar skeudenn leun a spi evit hec'hleñez ■

P. Corlay  
Ifig Troadeg "E Skeud Tossenn Vre"  
Arfolk Diffusion Breizh  
(ouzhpenn un eurvezh a bliadur !)  
Diff. Bzh : 98.93.80.13

kempennet gant  
TI AR BREZHONEG  
gant skoazell-arc'hant  
SKOL-UHEL AR VRO

### KELC'HIOU HA STROLLADOU

Kendalc'h Il-ha-Gwilen a gemenn deoch e vo :  
**Fest-noz** d'an 19 a viz Ch'hevrevr 94 e Chapel-Felgerieg, gant Tridal ha sonerien Kelc'h Keltiek Roazhon.

**Staj dañs** a vo d'ar 26 ha 27 a viz Meurzh gant strollad "Gallo Breton" Roazhon.  
**Fest-noz** d'ar 26 e Kastell-Briant aozet gant Groupe Gallo Breton.  
**Staj Akordeoñs** gant Yann Dour d'an 12 ha 13 a viz Meurzh aozet gant Kelc'h Keltiek Roazhon.  
**Fest-noz** d'an 23 a viz Ebrel aozet gant Kelc'h Keltiek Moñforzh.

**Emvod Meur** 94 d'an 24 a viz Ebrel aozet gant Kendalc'h II ha Gwilen.

Kendalc'h -Pellgomz 99.00.71.59

### KAN AR BOBL KREIZ BREIZH 26-27 a viz Ch'hevrevr PLIN-FISEL E DUOD (22)

### GOUEL AR FILMOU KELTIK

Dalc'het e vo Gouel ar Filmoù hag ar Skinwel er Broiòù Keltiek e Doire (Derry), en hanternoz Iwerzhon e dibenn miz Meurzh. E miz Kerzu e oa bet dibabet ar filmoù breizhat a vo kaset di a gevezañ gant re ar broiòù all. Gant ar Juri, bodet e Douarnenez, eo bet dibabet an dek-mañ : "Les aventures de Lariffette" gant Jean-Pierre Le Moulland, "Amoco Cadiz" gant Muriel Morvan, "En flanant à Bréhat-Paimpol" gant Christian Darraux, "Kimiad ur prizoniad yaouank" gant Pierrick Guinard, "Fuis la nuit" gant Patrick Brunie, "Gilles Servat" gant Alain Gallet, "La machine" gant Louise-Michèle Hingant, "Reder Inizi" gant Hervé Morzhadeg, "Buañen" gant Jean-Charles Huitorel ha "Femme de Chagrin" gant Gabriele Maillet.

### GERIOU-KROAZIG sant Mich BEYER

Gael niv.12



A-serzh hag a-led :

1. Evel tomatz.
2. Evel ho karr hag ho ostilhou.
3. Evel yar o tozvñ e reer.
4. Evel naer e rae.
5. Evel ma voe graet da Bromezeus.
6. Evel ma teue an dud da zeiz ar foar.

Diskoulmou gael niverenn 11 :  
Beler ; ebato ; lavig ; etivi ; rogin

### FEST NOZ

Sadorn 12 a viz Meurzh aozet gant Skol Diwan Sant Nazer gant strollad "Gwenfol". Korollerien Ar Mor

A greiz Kalon ha sonerien ha kanerien kan ha diskän.

Sal J. Brel -Porzh Sant Nazer

**FEST-NOZ** d'an 12 a viz Ch'hevrevr er Ch'ozh-Varc'had (Ar c'houer-c'had) gant strolladou,

-Tud

Chantous d'Loudia

Ar sonerien

Guillanton Guenegou

Aozet gant kevredigezh "Traqoñ An Dour".

### PLANT

Un diskouezadeg diwar-benn "plant gwarezet Breizh" a vo tu deoc'h gwalec e-pad miz Meurzh ha miz Ebrel e Liorzh Stank Alar e Brest.

### TROIAD DENEZ PRIGENT e Miz Ch'hevrevr

5. e Kewenn er sal "Arcs" gant Voce di
6. e Berlin (Alamagn)
12. Fest noz e Villejuif (gant Carré Manchot) Bro-C'hall
19. e Tregon (gant Barzaz hag Alain Le Goff)
- 21, 22, 23, 24 e bro Roumania gant Kristen Nogues

e Miz Meurzh

14. C'horiava "Le Chatellet" e Pariz, abadenn mouezhiou Breizh.

15. e Tolosa en Okitania.

### ABADENNOU LISESEURT e brezhoneg hag e galleg

Kinniget e Ti-Kér Karaez gant Park an Arvorig.

Dar gwener 18 a viz Ch'hevrevr : 20 eur 30 prezegen gant G. ar Menn (Keleñnen e skol veur Roazhon) - Anvioù familiñ an dud

Dar gwener 15 a viz Ebrel : 20 eur 30 prezegen e galleg gant J. Y. Carlier : ar brotestanted a korn-bro Karaez

Dar sul 17 a viz Ebrel : 2 eur pourmennadenn gant ar Rederen Kreiz-Breizh Park an Arvorig. Menez-Meur - B.P. 35 hanvec - Daoulas - pellg 98.21.90.69



Pladenn eus ar re gaerañ, 2000 skwezennoù a zo bet graet diouli. 1000 zo bet gwerc'hetañ dija, un nebeud a chom gant KENDALC'H. Da brenañ war-eeun digant Jean Gueho - Kendalc'h 56250 Trédion - Pg 97 67 11 71 pe Pir. 97 67 14 54 - Hastit buan !

### RENCONTRES 3, 4, 5

KENSTRIVADEG SONEREZH E PLUZU-NED

Dar sul 24 a viz Ebrel e vo e Pluzuned ur genstrivadeg evit sonerien daou-ha-dou, tri-ha-tri pe bevar-ha-pevar.

### TAOLENN

BREMAN NIV. 149

miz Ch'hevrevr 94 - 20 pajenn

Lizhiri .....	2
Dazont .....	3
Endro .....	4-5
Kregin adarre .....	5
Aour en avel .....	5
Europa .....	7
Diwan .....	8-9
Emsav Amerindian .....	10
Etrevoadel .....	11
Berr ha berr .....	12-13
Sklinwell .....	14
Embann .....	15
Sevenadur .....	17-18
Dudi .....	19
Diwan e St-Brieg .....	20

Pennadoù gant I. Kadored, H. Kerrain, Olier Ar Mogn, Yann Varch Thorel, Lena Louarn, Silvi Donnart, A.V.C., M.K., Egaré, J.M. Ilas, Lan Tangi, Pascal ar Marcheg, R. Barvek, G.W. E., Anne-Marie Guillanton, P. Corlay.

Skoazell diffañañ gant H. Kerrain, O. Ar Mogn, I. Kadored.

Luchskouedennoù gant L. Louarn, O.F., Louis Blance, La Vie.

Skoazell gant D. Gratiel.

Ti mouleriez Heleñ

Renerez BREMAN : Lena Louarn

Skritiv e-barzh BREMAN ! Kasit ho pennadou, gant skouedennoù, dreist-holl i war baper, pe gwelloc'h pladennig a-rack ar 21 a viz Ch'hevrevr ! Trugarez deoch.

Koumanant : 200 lur ar bloaz, skoazell : adalek 250 lur ar bloaz.

BREMAN,

8 ru Hoche,

35000 Roazhon, BREIZH

Niverenn CPPAP 62974

miz Ch'hevrevr 1993 - bremañ 149

# Sadorn 19 a viz C'hwevrer Gouel-Meur Diwan

**A**ozet e vo ur gouel bras gant Skolioù Diwan d'an 19 a viz C'hwevrer e sal Brezillet e Sant-Brieg. Pal ar gourfest a zo diskouez ez eo birvidik ar skolioù brezhonek ha prest bepred da vont war-raok en desped d'an avelioù-enep a zo en deizioù-mañ.

Diouzh ar beure e vo un diviz etre tud Diwan ha dilenniki Vreizh (kuzulierien tiez-ker, maered, deputeed, kuzulierien a bep seurt..) evit komz eus lec'h Skol Diwan en kér, en departamant, hag er vro dre-vras, ha pehini a vo an dibab statud a vo graet moarvat gant ar gevredigezh, ha petore skoazelloù a vo roet ganto evit ma kendalc'ho Diwan en amzer da zont da ober al labour dreist a vez graet abaoe bremañ pemzek vloaz zo.

War-lerc'h e vo manifestet e kér Sant-Brieg ha dirak an Deskadurezh-Stad, a nac'h reiñ kontradoù hervez lezenn Debré d'ar skolaerien, evel ma vez roet da reoù ar skolioù prevez, hag adalek miz Gwengolo 1994 evel ma oa bet prometet en a-raok. "Ankouaat" e ra ar Stad e vo ur varnreizhadenn war choug Diwan betek ar 4 a viz Ebrel, hag e vo bet amzer seizh gwezh da freuziñ ar stal ac'hann da viz Gwengolo 1995, pa zeurvezo dezhañ reiñ e gontradoù, sañset.

Ur bern sonerien ha kanerien o deus lavaret e teufent da reiñ o skoazell da skolioù Diwan, en o zouez Robin, Suignard hag an Intañv, Strobinell, Rêve de Gosses, Audran ha Mahe, Bagad Bleimor, Yann Bars ha Tremêl, ar Bleizi Ruz, Kristian Desbordes ha bugale Diwan (meur a gant anezho), E.V., Gwegen ha Treguier, Mona Jaouen, Kengann, Leon ha Mahe, John Molineux, Sonerien Du, Trawalch'h, an Tri yann...

... Ha kement-mañ evit dek skoed (30 lur gall) nemetken.

Gireg Konan

